

Korunan Alanların Sürdürülebilir Turizm Kapsamında Değerlendirilmesi: Gümüşhane Limni Gölü Tabiat Parkı Örneği¹

Evaluation of Protected Areas Within The Scope of Sustainable Tourism: Gümüşhane Limni Lake Nature Park Case

İsmail Çalık², Barış Pir³

Öz

Sahip olduğu doğal ve turistik çekicilik unsurları korunan alanlara yönelik turizm talebinin artmasına neden olmaktadır. Fakat kontrolsüz ve sürdürülebilir ilkeler göz önünde bulundurulmadan, salt bölgelerin kısa vadeli ekonomik gelişimine odaklanması korunan alanların tahrip olmasına neden olmaktadır. Bu durum korunan alanların sürdürülebilir turizm ilkeleri rehberliğinde planlanmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu çalışmada Gümüşhane ili sınırları içerisindeki korunan alanlar arasında yer alan Limni Gölü Tabiat Parkı'nın sürdürülebilir turizm kapsamında değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada kullanılan veriler mülakat yöntemi ile toplanmıştır. Elde edilen verilerin analizinde ise betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda Limni Gölü Tabiat Parkı'nda koruma /kullanma dengesi gözetilerek turizm faaliyetlerinin planlanması, göl çevresinde gerçekleştirilen etkinliklerin alanın tamamına yayılması ve çeşitlendirilmesi, Zigana havzasında tarım, ormancılık, hayvancılık ve eko turizm odaklı bütüncül bir planlamanın hayata geçirilmesi önerilebilir. Ayrıca son yıllarda yapılan alt ve üst yapı yatırımlarının bölgedeki turist varışlarına önemli katkılar sağladığı da belirtilmelidir.

Anahtar kelimeler: Korunan Alan, Sürdürülebilir Turizm, Gümüşhane, Limni Gölü Tabiat Parkı.

Abstract

Natural and touristic attraction lead to an increase in tourism demand for protected areas. However, without focusing on uncontrolled and sustainable principles, focusing solely on the short-term economic development of the regions increases the environmental damage in protected areas. Thus necessitates the planning of protected areas under the guidance of sustainable tourism principles. This study aims to evaluate the Limni Lake Nature Park within the boundaries of Gümüşhane as part of sustainable tourism. The data used in research was obtained by interview method. Descriptive analysis method was used to analyze the data. As a result of the study, it is recommended to plan tourism activities by considering the protection / use balance in Limni Lake Nature Park and to spread and diversify the activities carried out around the lake, implement a holistic planning focused on agriculture, forestry, animal husbandry and eco tourism in the Zigana basin. In addition, it should be noted that of infrastructure and superstructure investments in recent years have made significant contributions to the tourist arrivals in the region.

Keywords: Protected Areas, Sustainable Tourism, Gümüşhane, Limni Lake Nature Park.

Araştırma Makalesi [Research Paper]

Submitted: 30 / 08 / 2019

Accepted: 13 / 10 / 2019

¹ Bu çalışma II. Uluslararası Sürdürülebilir Turizm Kongresi'nde sunulmuş olan " Limni Gölü Tabiat Parkının Sürdürülebilir Turizm Kapsamında Değerlendirilmesi" adlı bildirinin genişletilmiş ve güncellenmiş halidir.

² Dr.Öğr.Üyesi., Gümüşhane Üniversitesi Turizm Fakültesi,ismailcalik29@gmail.com , Orcid: 0000-0001-9815-5796.

³ Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği Ana Bilim Dalı, barispir@hotmail.com, Orcid: 0000-0002-2933-5192.

Giriş

Kentleşmenin getirdiği yoğun mekânsal alan kullanımı, aşırı kalabalıklaşma, trafik vb. nedenlerle şehrin yoğunluğundan uzaklaşma isteği, korunan alanlara yönelik turizm hareketlerinin gelişmesine katkı sağlamıştır. Korunan alanlar bitki ve hayvan çeşitliliği, özgün ve görülmeye değer doğal güzellikleri nedeniyle ziyaretçiler tarafından tercih edilmektedir. Ziyaretçilere yönelik turizm etkinliklerinin planlandığı, alt ve üst yapı yatırımlarının yapıldığı korunan alanlardaki turizm faaliyetlerinin niteliği sürdürülebilir turizm kapsamında tartışılmaktadır.

Köklü bir kültürel geçmişe ve zenginliğe sahip Anadolu, bu zenginlik ve sahip olduğu birikimin yanında flora, fauna, ekosistemler, jeolojik oluşumlar, açısından da oldukça zengin bir coğrafyada yer almaktadır (Arda, 2003: 48). Gümüşhane ili de sahip olduğu korunan alanlarla, doğal ve eşsiz turizm deneyimi yaşamak isteyen eko turistlere ev sahipliği yapabilecek potansiyele sahiptir. İilde altı tabiat parkı, on tabiat anıtı ve bir tabiat koruma alanı bulunmaktadır (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü (DKMP), 2019a). Belirtilen alanlar içerisinde yer alan Limni Gölü Tabiat Parkı Gümüşhane ili Torul ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır (DKMP,2019b). Bu araştırmada Limni Gölü Tabiat Parkı'nın sürdürülebilir turizm kapsamında değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Çalışmanın kavramsal çerçeve bölümünde ilk olarak korunan alan/sürdürülebilir turizm ilişkisine değinilecek daha sonra Limni Gölü Tabiat Parkı'ndaki tesisler hakkındaki bilgiler, konum ve ulaşım bilgileri, ziyaretçi sayıları, kaynak değerleri gibi unsurlara yer verilecektir. Bulgular kısmında ise paydaş görüşmeleri sonucunda elde edilen veriler temalara ayrılarak analiz edilecektir. Sonuç ve öneriler kısmında Limni Gölü Tabiat Parkı'nda sürdürülebilir turizm kapsamındaki sorunlar ve bu sorunlarla ilgili çözüm önerileri açıklanacaktır.

1. Korunan Alanlar ve Sürdürülebilir Turizm

Doğa koruma "*insan sağlığı ve yaşamın garantisini için, doğada yaşayan bitki ve hayvan türlerinin varlığı, onların yetişme ve yaşam ortamları ile belirli kriterler ışığında korumaya değer bulunan doğa parçalarını ve doğal elamanları korumak*" şeklinde tanımlanmaktadır (Yücel, 2005). Hızlı nüfus artışı, teknolojik gelişmeler ve buna bağlı olarak sınırsız tüketim talebi doğal ortamlar üzerinde önemli bir baskı unsuru oluşturmaktadır. Ülkeler de hızlı büyümenin neden olduğu doğal tahribatların önlenmesi, daha yaşanılabilir bir dünya ve doğal alanların daha az zarar görebilerek gelecek nesillere ulaşabilmesi için çaba göstermektedir (Kurdoğlu, 2007: 60).

Doğal kaynaklar üzerindeki tahribat diğer tüketim mallarına verilen tahribatın boyutundan daha kapsamlı olup, doğal kaynakların geri dönüşümü ve çevresel bozulmaların giderilmesi uzun yıllar gerektirmektedir. Bu bağlamda çevresel bozulmaları önlemek ve doğal alanları gelecek kuşaklara daha temiz, daha kullanılabilir bırakmak amacıyla 1900'lü yılların başlarından günümüze kadar uluslararası, ulusal ve bölgesel düzeyde çeşitli çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalarda doğayı koruma ve doğadan daha az tüketerek yararlanma, doğal alanlara yönelik oluşan tahribatın boyutlarını minimumda tutmak amaçlanmıştır. Bu amaçla farklı ülkeler tarafından ulusal düzeyde korunan alanlar ilan edilerek ulusal korunan alan standartları belirlenmiştir (Dudley, 2008). Ülkeler kendine has doğa koruma standartları uygulasa da korunan alanlarla ilgili stratejiler uluslararası platformlarda ortaya konularak ve genel geçerliliği olan birçok ülkenin taraf olduğu sözleşmelere bağlı koruma stratejileri geliştirilmiştir.

Dünya'da çağdaş manada ilk korunan alan 1872 yılında ABD de ilan edilen Yellowstone Milli parkıdır (Nash, 1970: 726). 1897 yılında Avustralya'ya da Royal Milli Parkı (Kim vd., 2003:169), 1894 yılında ise Yeni Zelanda 'da Tangariro Milli Parkı korunan alan olarak ilan edilmiştir (Eagles vd.,2002: 7).

Dünya Tabiatı Koruma Birliği (IUCN), korunan alanları biyolojik çeşitlilik, doğal ve ortak kültürel değerlerin korunması ve devam ettirilmesi amacı ile yasal ve diğer genel kabul görmüş yöntemlerle yönetilen kara/deniz alanları olarak tanımlamaktadır. (IUCN, 2018). IUCN verilerine göre dünya yüzeyinin % 5' inden fazlası korunan alan olarak ayrılmış olup, koruma konusunda hassas olan ülkelerde bu oran %20'lere kadar çıkmaktadır (ÇŞB, 2018). Korunan alan yönetimi ise koruma/kullanma dengesi, taşıma kapasitesi, ziyaretçi yönetimi ve çevresel etki değerlendirme unsurlarının dikkate alınmasını öngörmektedir.

Ülkemizde ise "Korunan Alan" adı altında statü kazandırılmış sahalar; 2873 Sayılı Milli Parklar Kanunu ile 4915 Sayılı Kara Avcılığı Kanunu kapsamında ilan edilerek koruma altına alınmış alanlardır (DKMP,2019a). Belirtilen Kanunun ilan edilmesinin ardından 1958'de Yozgat Çamlığı, Türkiye'nin ilk milli parkı olarak ilan edilmiştir (Güneş, 2011: 49). Özellikle 2000'li yıllardan sonra korunan alanların ilan ve tescilinin arttığı görülmektedir. Tarım ve Orman Bakanlığı'na bağlı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından ülkemizde statüsü tanımlanmış beş korunan alan türü bulunmaktadır. Bunlar (DKMP,2019a);

- Milli parklar,
- Tabiat koruma alanları,
- Tabiat parkları,

- Tabiat anıtları,
- Yaban hayatı geliştirme sahalarıdır.

Korunan alanların görece öneminin artmasının nedeni bireylerin doğa ile iç-içe olma istekleri ve dolayısıyla doğal alanlardaki turizm ve rekreasyon faaliyetlerinin gelişim göstermesidir. Nesli tükenmiş bitki ve hayvan türlerinin yer aldığı alanların koruma altına alınarak ziyaretçilerin kullanımına sunulması, ülkemizde ve dünyada bu alanların sayısının giderek artmasına neden olmuştur (Sezen 2013:191).

Korunan alanların turizm amaçlı kullanılması bölgelerin kalkınmasına katkı sağlamaktadır. Fakat, korunan alanlardaki turizm faaliyetlerinin planlanmasında bu faaliyetlerin alanda ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel tahribata neden olmamasına özen gösterilerek sürdürülebilir turizm ilkelerine uyulması sağlanmalıdır. Sürdürülebilir turizm, turizmin bugünkü ve gelecekteki ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel etkilerinin hesaba katılarak, turizmin tüm paydaşların ihtiyaçları doğrultusunda planlanmasının gerekliliğini ortaya koyan bir yaklaşımdır (UNWTO, 2018). Korunan alanlarda turizm faaliyetlerinin etkin yönetimi açısından fayda ve risklerin ortaya konulması gerekmektedir. Bu fayda ve riskler Tablo 1’de belirtilmiştir:

Tablo 1. Korunan Alanlardaki Turizm Faaliyetlerinin Fayda ve Riskleri

Turizm Faaliyetlerinin Faydaları	Turizm Faaliyetlerinin Riskleri
<p><u><i>Ekonomik Gelişme Fırsatları</i></u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Yerel halkın iş olanaklarının artması • Gelir ve refah artışı • Yeni turizm girişimlerine olanak sağlanması • Yerel üretim olanaklarının gelişmesi • Yeni pazar imkânları • Yerel vergi gelirlerinin artışı • İş görenler için yeni yetenekler edinme fırsatı • Korunan alanlar ve yerel yönetimlere fon desteği sağlanması <p><u><i>Doğal ve Kültürel Mirasın Korunması</i></u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Doğal alanların ve su havzalarının korunması • Biyolojik çeşitliliğin korunması • Kültürel miras kaynaklarının korunması • Koruma bilincinin eğitim yoluyla yerel halka aktarımı • Yeni nesil sorumlu tüketici oluşumu • Örnek çevresel uygulamaların ve yönetim sistemlerinin geliştirilmesi • Yerel aktivite, ulaşım ve haberleşme sistemlerinin gelişimi • Korunan alan yönetimleri için kendi kendini finanse etme olanağı sunması <p><u><i>Yaşam Kalitesini Artırma Fırsatı</i></u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tüm paydaşlara mutluluk verecek estetik, ruhsal ve sanatsal değerlerin desteklenmesi • Yerel halkın ve ziyaretçilerin çevresel eğitimlerinin desteklenmesi • Destinasyonda uyumlu ekonomik faaliyetlerin desteklenmesi • Kültürlerarası anlayışın gelişmesi • Sanatsal ve kültürel gelişim • Yerel halkın eğitim seviyesinin yükselmesi • Yerel halkta turistlerin dil ve kültürlerini öğrenme isteği • Yerel halkta kültürel ve çevresel değerleri koruma isteği 	<p><u><i>Eko Sistemler</i></u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Konaklama tesisi, ziyaretçi merkezi, altyapı tesisi vb. çevreye doğrudan etki eden yapılar nedeniyle oluşan bitki örtüsü tahribi, hayvanların doğal yaşam alanlarının yok olma riski • Turizm türlerinin gelişimi ile birlikte (seyahat rotaları, avlanma sahaları, hayvan çiftlikleri) yaban hayatında önemli değişikliklerin olması <p><u><i>Toprak</i></u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Turistik faaliyetler kaynaklı toprak sıkışıklığı • Yoğun baskı nedeniyle oluşan erozyon ve hafriyat <p><u><i>Bitki Örtüsü</i></u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tesisler çevresindeki yoğun kullanımın bitki örtüsünü tahrip etmesi • Turistik ulaşımın bitki örtüsüne zarar vermesi (Örn. bitki örtüsünün zarar görmesi, yabancı otların tahribi, hayvanların rahatsız edilmesi) • Korunan alanlardaki turizm faaliyetleri nedeniyle orman yangınlarının artması <p><u><i>Su</i></u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Temiz içme suyu ihtiyacının artması • Kanalizasyon veya çöplerin göl, nehir ve okyanuslarda bertaraf edilmesi • Turistik amaçlı deniz araçlarından sızan zararlı maddeler (yakıt, yağ vb.) • Pervane güdümlü deniz araçlarının bazı su bitkilerine ve türlerine zarar vermesi <p><u><i>Hava</i></u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Motoru araçlar kaynaklı oluşan emisyonların yarattığı kirlilik (uçak, gemi, otomobil vb.) <p><u><i>Yaban Hayatı</i></u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Avcılık ve balıkçılığın hayvan popülasyonunu değiştirmesi • Turizm taşımacılığının böcekler ve küçük omurgasızlar üzerindeki etkileri • Turizm faaliyetleri nedeniyle tüm türlerin rahatsız edilmesi ve doğal yaşam alanlarının kısıtlanması • Farklı canlı türlerini rahatsız edecek seviyede gürültü ve görsel kirlilik • Deniz memelilerinin tekne darbeleri veya gemi pervaneleri nedeniyle zarar görmesi veya ölmesi • Canlıların doğal yaşam davranışlarının değişmesi nedeniyle ziyaretçilere zarar verme riskinin ortaya çıkması

Kaynak: Eagles vd., 2002.

2. Gümüşhane Limni Gölü Tabiat Parkı

Gümüşhane ili Karadeniz Bölgesi, Doğu Karadeniz Bölümü'nde konumlanmaktadır. İlin yüzölçümü 6.575 km²'dir (Gümüşhane Belediyesi, 2019). Gümüşhane korunan alanlar açısından oldukça zengin bir ildir. İlde Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü verilerine göre 6 tabiat parkı, 10 tabiat anıtı, 1 tabiat koruma alanı bulunmaktadır (DKMP, 2019a). Tablo 2'de bu alanlar ile ilgili genel bilgiler yer almaktadır.

Tablo 2. Gümüşhane İli Korunan Alanları

Sıra	İsim	Yüzölçüm (Hektar)	İlan Tarihi	Bulunduğu Yer	Korunan Alan Türü
1	Artebel Gölleri TP	5819,86	1998	Torul	Tabiat Parkı
2	Limni Gölü TP	71,54	2011	Torul	Tabiat Parkı
3	Tomara Şelalesi TP	6,63	2011	Şiran	Tabiat Parkı
4	Çağlayandibi Şelalesi TP	17,29	2014	Kürtün	Tabiat Parkı
5	Gümüşhane Karşıyaka TP	84,00	2015	Gümüşhane	Tabiat Parkı
6	Köse TP	30,22	2016	Köse	Tabiat Parkı
7	Örümcek Ormanı Göknarı II TA	0,25	1995	Kürtün Örümcek Ormanları	Tabiat Anıtı
8	Örümcek Ormanı Göknarı III TA	0,25	1995	Kürtün Örümcek Ormanları	Tabiat Anıtı
9	Örümcek Ormanı Göknarı IV TA	0,25	1995	Kürtün Örümcek Ormanları	Tabiat Anıtı
10	Örümcek Ormanı Ladini I TA	0,25	1995	Kürtün Örümcek Ormanları	Tabiat Anıtı
11	Örümcek Ormanı Ladini II TA	0,25	1995	Kürtün Örümcek Ormanları	Tabiat Anıtı
12	Örümcek Ormanı Ladini III TA	0,25	1995	Kürtün Örümcek Ormanları	Tabiat Anıtı
13	Örümcek Ormanı Ladini IV TA	0,25	1995	Kürtün Örümcek Ormanları	Tabiat Anıtı
14	Örümcek Ormanı Göknarı I TA	0,25	1995	Kürtün Örümcek Ormanları	Tabiat Anıtı
15	Aliağanın Kavağı TA	0,10	1995	Kırıntı Köyü Şiran	Tabiat Anıtı
16	Kirani Evliya Ardıcı TA	0,25	1995	Kırıntı Köyü Şiran	Tabiat Anıtı
17	Örümcek Ormanı TKA	241,93	1998	Kürtün	Tabiat Koruma Alanı

Kaynak: DKMP (2019a).

Limni Gölü Tabiat Parkı 11.07.2011 tarihinde tabiat parkı olarak ilan edilmiştir. 720 dekarlık alana sahip tabiat parkı, Gümüşhane ili Torul İlçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. 2025 rakımda yer tabiat parkına ulaşım 2 farklı güzergâhtan sağlanmaktadır. İlk güzergâh olan, Zigana Köyü üzerinden; Gümüşhane'ye 44 km, Torul İlçesine 20 km, Zigana Köyüne ise 5,5 km olup yol stabilize edilmiştir. Diğer ulaşım seçeneği ise Zigana Dağı yönündedir. Zigana Dağı yönünden Gümüşhane'ye 58 km, Torul İlçesine 33 km'dir. Limni Gölü Trabzon iline 60 km, Erzurum iline ise 241 km mesafede yer almaktadır (DKMP, 2019b).

Limni Gölü Tabiat Parkı'nda Doğa Koruma ve Milli Parklar İl Müdürlüğü uhdesiyle yapılan tesis yatırımları, gelecekte planlanan yatırımlar, alana yakın turizm destinasyonları ve alanda gerçekleştirilebilecek eko-turizm faaliyetleri Tablo 3'de yer almaktadır. Doğa Koruma ve Milli Parklar Gümüşhane Şube Müdürlüğü tarafından alanın kaynak değerleri ise aşağıdaki şekilde ifade edilmektedir (Doğa Koruma ve Milli Parklar Gümüşhane Şube Müdürlüğü, 2019a):

"Tabiat Parkı içerisinde orman, göl, çayır ve kaya ekosistemleri bulunmaktadır. Alanın yer aldığı vadi, biyolojik çeşitlilik ve endemik türler açısından zengindir. Saha, arazi yapısı ve sahip olduğu manzara bütünlüğü içinde dağ yürüyüşü yapmaya oldukça elverişlidir. Saha çadırlı kamp için uygundur. Tabiat Parkında, orman köşkleri, kır lokantası ve günübirlik tesisler ile ziyaretçilere hizmet verilmektedir. Alanın yakınlarında bulunan doğal maden suyu ve kayak tesisleri de Tabiat Parkının değerini artırmaktadır. Alan, Karadeniz'i Doğu ve Orta Asya'ya bağlayan tarihi İpekyolu üzerinde bulunmaktadır. Ayrıca, bu alan Karadeniz yaylalarını birbirine bağlayan yeşil yol projesi kapsamındadır"

Tablo 3. Limni Gölü Tabiat Parkı Genel Görünümü

Alanda Bulunan Tesisler	Planlanan Yatırımlar	Alana Yakın Turizm Destinasyonları	Eko-turizm Faaliyetleri
<ul style="list-style-type: none"> Orman Köşkü (22 Adet) Kır lokantası (187 kişilik) Restaurant (140 kişilik) Otopark (1615 kişilik) Yaban Hayatı Gözlem Kulesi Çevre ve Göl Aydınlatması Manzara Seyir terası Kamelya (37 Adet) Mescit WC Şadırvan 	<ul style="list-style-type: none"> Kır Lokantası Tur Güzergâhı Oluşturulması Çadırılı kamp alanı Spor Tesisleri Yöresel ürün satış yerleri 	<ul style="list-style-type: none"> Zigana Dağı Camiboğazı Yaylası Karaca Mağarası Zigana Köyü Torul Kalesi Cam Teras Taş Köprü Yaylası Kadırga Yaylası 	<ul style="list-style-type: none"> Yayla gezileri Doğa yürüyüşü Trekking Kamping Foto-safari Dağ bisikleti Yaban hayatı ve kuş gözlemciliği Atlı Doğa Yürüyüşü

Kaynak: Doğa Koruma ve Milli Parklar Gümüşhane Şube Müdürlüğü (2019a).

Tablo 4'de ise Limni Gölü Tabiat Parkına yönelik son 5 yılın ziyaretçi istatistikleri yer almaktadır. 2017ve 2018 yıllarında alanı ziyaret eden kişi sayısında önemli oranlarda artış gözlemlenmektedir. Bu durumun temel nedeni 2017 yılında tabiat parkına ulaşılan stabilize yolun iyileştirilmesidir.

Tablo 4. Limni Gölü Tabiat Parkı Ziyaretçi İstatistikleri

Yıllar	Ziyaretçi Sayısı
2018	95.300
2017	64.458
2016	21.385
2015	25.938
2014	4260

Kaynak: Doğa Koruma ve Milli Parklar Gümüşhane Şube Müdürlüğü (2019b).

3. Yöntem

Araştırmada nitel araştırma teknikleri kullanılmıştır. Nitel araştırma toplumsal olguların anlamlandırılması ve olgulara ilişkin çevresel unsurların araştırmaya dâhil edilerek problemin anlaşılmasını ön plana alan tümevarıma dayalı bir araştırma türüdür (Yıldırım, 1999: 10). Çalışmada veri toplama yöntemi olarak görüşme tekniği veri toplama aracı olarak ise yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz yönteminden faydalanılmıştır. Tablo 5'te katılımcılardan bilgi alınan temel konulara değinilmiştir.

Tablo 5. Katılımcıların Temel Bilgileri ve Bilgi Alınan Konular

	Mesleği	Bilgi Alınan Temel Konular
K1	Doğa Koruma ve Milli Parklar Şube Müdürlüğü	Korunan alanlar mevzuatı, uzun devreli gelişim planları, ziyaretçi sayıları, işbirliği ve protokoller, çevresel etki
K2	Gazeteci/Yazar/Bölge Sakini	Taşıma kapasitesi, alt yapı ve üst yapı problemleri, bölgesel değerlendirme
K3	Turizm İl Müdürlüğü	Altyapı ve üst yapı yatırımları, alternatif turizm türleri
K4	Tema İl Temsilciliği	Çevresel etki, sürdürülebilirlik
K5	Turist Rehberi/Akademisyen	Mevzuattan kaynaklanan problemler

Limni Gölü Tabiat Parkı'nın sürdürülebilir turizm kapsamında değerlendirmesi ile ilgili katılımcılara sorulan sorulara verilen cevaplar üç tema altında toplanmış, daha sonra bu üç ana tema alt kategorilere ayrılmıştır. İlgili tema ve kategorilere Tablo 6'de yer verilmiştir.

Tablo 6. Limni Gölü Tabiat Parkı'nın Sürdürülebilir Turizm Kapsamında Değerlendirilmesi ile İlgili Üst Temalar ve Alt Kategoriler

Üst Tema 1: Sürdürülebilir Turizm ve Korunan Alan İlişkisi
Alt Kategori 1: Korunan Alanlarda Sürdürülebilir Turizm

Alt Kategori 2: Korunan Alanlarda Koruma/Kullanma Dengesi
Alt Kategori 3: Korunan Alanlarda Taşıma Kapasitesi
Alt Kategori 4: Korunan Alanlarda Verilecek Eko Turizm Eğitimleri
Üst Tema 2: Limni Gölü Tabiat Parkı'nda Sürdürülebilir Turizm Bağlamında Mevcut Durum Değerlendirmesi
Alt Kategori 1: Limni Gölü Tabiat Parkı'nda Mevzuata Dayalı Tespitler
Alt Kategori 2: Limni Gölü Tabiat Parkı'nda Altyapı ve Üstyapının Mevcut Durumu
Üst Tema 3: Limni Gölü Tabiat Parkı'nda Sürdürülebilir Turizm Bağlamında Öneriler
Alt Kategori 1: Limni Gölü Tabiat Parkı'nda Planlanabilecek Etkinlikler
Alt Kategori 2: Limni Gölü Tabiat Parkı'nda Paydaşlara Düşen Görevler
Alt Kategori 3: Limni Gölü Tabiat Parkı'nda Öncelikli Sorunlar ve Çözüm Önerileri

4. Bulgular

Bulgular kısmında yer alan analiz başlıkları üst temalardan oluşacak, alt kategorilere metinlerde sırasıyla değinilse de kategorilere ayrı bir başlık verilmeyecektir. Katılımcılardan yapılan doğrudan alıntılarda, alıntının sonunda K1,K2, K3...şeklinde kodlar yer alacaktır.

4.1. Sürdürülebilir Turizm ve Korunan Alan İlişkisi (Üst Tema 1)

Araştırma kapsamında ilgili paydaşlara sürdürülebilir turizm ve korunan alan ilişkisini ortaya koyan sorular iletilmiştir. Belirtilen soruları katılımcılar farklı açılardan değerlendirerek korunan alanlarda sürdürülebilir turizmin nasıl gerçekleştirilmesi gerektiği ile ilgili yorumlarda bulunmuşlardır. Bu kapsamda 4 temel konu ön plana çıkmıştır. Bu konular, korunan alanlarda sürdürülebilir turizm, koruma/kullanma dengesi, taşıma kapasitesi ve korunan alanlarda verilecek eko turizm eğitimleridir.

Sürdürülebilir turizm yaklaşımı hassas, görülmeye değer, estetik özellikleri bulunan korunan alanlarda çevrenin tahrip edilmemesi, gelecek nesillerin ihtiyaçlarının hesaba katılmasını ön gören bir yönetim yaklaşımıdır. Turistlerin doğal alanlarda farklı etkinlikleri deneyimleme ihtiyacı ile birlikte bu alanların orta ve uzun vadede tahrip edilmemesinin gerekliliği sürdürülebilir turizmin temel unsurlarındandır.

Sürdürülebilir turizm ilkeleri çerçevesinde planlanması gereken korunan alanlardaki turizm gelişiminin farklı statülerde değerlendirildiği belirtilebilir. K1 katılımcısı bu durumu şu şekilde ifade etmektedir;

“Bir tabiat parkı ilan edildiğinde ilk olarak uzun devreli gelişme planları yapılmaktadır. Gelişme planları 4 farklı kategoriye ayrılmakta olup, bunlar sırasıyla “mutlak koruma alanı”, “hassas koruma alanı”, “sürdürülebilir koruma alanı” ve “kontrollü koruma alanı” planlarıdır. Gelişme planlarının asıl amacı sürdürülebilir olması ve kaynakların geleceğe aktarımının sağlanmasıdır (K1)”

Limni Gölü Tabiat Parkı'nda katılımcılar tarafından üzerinde durulan diğer bir husus da koruma/kullanma dengesidir. Katılımcılar, eko turistlerin doğa koruma konusunda diğer turistlere göre daha hassas davrandıklarını, koruma konusunda temel unsurun ziyaretçilerin ihtiyaçları ve faaliyetleri olduğunu, koruma/kullanma dengesinin etkin bir şekilde sağlanabilmesi için yol, konaklama tesisi vb. alt ve üst yapı yatırımlarında bölgeye özgü doğal malzeme kullanımının gerekliliğini vurgulamışlardır. Ayrıca, bölgeye özgü doğal malzeme kullanılmadığında tabiat parkının modern bir şehir parkından farkının kalmayacağı, bir korunan alanda rekabet ve hizmet kalitesi açısından farklı işletmelerin yer almasının gerekliliği, korunan alanlarda özel sektör yatırımcılarının ilk önceliğinin ekonomik fayda sağlama olmaması katılımcılar tarafından belirtilen hususlar arasındadır.

Turizm alanlarını ziyaret eden turistlerin mekânsal yoğunluğu ve birim metrekareye düşen ortalama ziyaretçi sayısının üst sınırının ne olmasının gerekliliği taşıma kapasitesi ile ifade edilmektedir. Limni Gölü Tabiat Parkı'nda taşıma kapasitesi ilkelerine uyulup uyulmadığı ile ilgili bir katılımcı görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir:

“Geçtiğimiz sene Limni Gölü Tabiat Parkı'nda 100.000 ziyaretçi ağırladık. Bir önceki yıl bu sayı 15.000 kişiydi. Bu bölge çok küçük bir yer ve aşırı derecede ziyaretçi yoğunluğu oluyor. Bu yoğunluğa bağlı olarak bölgenin doğal yapısında bozulmalar olabiliyor. Bozulmaların önüne geçebilmek ve taşıma kapasitesi sınırlarının aşılmasını önlemek için günlük ziyaretçi kapasitesinin üst sınırının belirlenerek, bu sınırın üzerinde ziyaretçi alınmaması önerilebilir. Diğer bir öneri ise ziyaretçilerin yakın çevredeki Altınpınar Limni Gölü gibi diğer turizm alanlarına yönlendirilmesidir (K1)”

Limni Gölü'ndeki ziyaretçi yoğunluğunun taşıma kapasitesi sınırlarını aşmaması noktasında K2 ve K3 katılımcılarının benzer görüşleri ise şu şekildedir:

“ Taşıma kapasitesi kriterlerine uyulması açısından, aynı alanda birden çok aktivite planlanması yerine turizm aktivitelerinin farklı alanlara yayılması gerekmektedir. Örneğin Limni Gölü çevresindeki aktivitelerin bir kısmının Zigana Köyü ve yakın çevresini içine alacak şekilde planlanması önerilebilir. Ayrıca, taşıma kapasitesi bölgedeki alt ve üst yapı yatırımları ile doğru orantılıdır. Bir korunan alanı

ziyaret edecek turist sayısı ile planlanan alt ve üst yapı unsurları arasında bir denge oluşturulmalıdır (K2,K3)”

Korunan alanlarda sürdürülebilir turizm kapsamında tartışılan diğer bir husus ise bölgede verilen eko turizm eğitimleridir. Bazı katılımcılar Karadeniz Bölgesi'nde hizmet kalitesi, girişimcilik konularında eksiklikler olduğunu vurgulamışlardır. Buradaki temel amaç bölgenin işletmecilik kapasitesinin geliştirilmesi, doğa koruma ile ilgili bilinç oluşturulması ve hizmet kalitesinin artırılmasıdır. Diğer taraftan bu eğitimler bölgedeki kalifiye işgücü açığının giderilmesi noktasında etkili olacaktır. Konu kapsamında katılımcılardan bazıları görüşlerini şöyle belirtmiştir;

“ Eko turizm eğitimleri bölge halkından ziyade işletmecilere, turistlere ve aracı kurumlara verilmelidir. Bölge halkı alan içerisindeki bitki çeşitliliği, hayvan türleri, endemik türler konusunda zaten bilinçli ve hassas davranıyor. Fakat turistik ilgi artmaya başladığında belli bir noktadan sonra ekonomik fayda çevresel duyarlılığın önüne geçebiliyor (K3)”

“Biz Doğa Koruma ve Milli Parklar Şube Müdürlüğü olarak Milli Eğitim Müdürlüğü ile yapılan protokol çerçevesinde 7-8- ve 9. Sınıflara biyo-kaçakçılık ve çevre kirliliği eğitimleri veriyoruz. Ayrıca, doğa koruma ve milli parklar şube müdürlüğü uhdesindeki korunan alanlarda verilecek işletmecilik, girişimcilik, hizmet kalitesi eğitimleri noktasında eksiklerimiz var. Bu konuda Gümüşhane Üniversitesi ile iş birliği yapmayı planlıyoruz (K1)”

“Çöp toplama ve bertaraf etme konusunda işletmelerin kendi inisiyatifleriyle hareket ettiği, belirtilen konularda kamusal hizmetleri tam anlamıyla alamadıkları belirtilmelidir. Bu kapsamda önerilen turistik yoğunluğun olduğu dönemlerde ilgili kamu kurumlarının bu hizmeti vermelerinin gerekliliğidir (K2)”

4.2. Limni Gölü Tabiat Parkı'nda Sürdürülebilir Turizm Bağlamında Mevcut Durum Değerlendirmesi (Üst Tema 2)

Araştırmanın bu kısmında Limni Gölü Tabiat Parkı'ndaki mevzuata dayalı tespitler ile altyapı ve üstyapının mevcut durumu hakkında katılımcıların görüşleri ele alınacaktır. Bu bağlamda katılımcılar, alandaki planlanacak ve uygulanacak turizm yatırımları, yatırımların niteliği ve teknik boyutu, alanda verilmesi gereken kamusal hizmetlerin durumu, korunan alanlar ve çevresinde farklı kamu kurumlarının aynı anda söz sahibi olması gibi farklı konularda tespitlerde bulunmuştur. Bu tespitlerden bazılarına aşağıda değinilecektir:

“ Korunan alan mevzuatı gereği, alan işletmecilerinin ilgili kamu kuruluşlarından izin almadan herhangi bir yatırım ve değişiklik yapmaları söz konusu değildir. Diğer taraftan korunan alanlar ve çevresiyle ilgili farklı kurumların mevzuatlarından kaynaklanan çelişkilerin yapılacak yasal değişikliklerle birbiriyle uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir. Bu değişiklik mevzuat kaynaklı özel sektör yatırımlarının önündeki engelleri kaldıracaktır (K2, K3)”

“Mevzuatın yetkilendirdiği kamu kurumlarının Limni Gölü Tabiat Parkı ve çevresinde yapılacak yatırım ve değişikliklerin planlanmasında bölge halkı ve işletmelerle eşgüdüm içerisinde hareket etmesi önem arz etmektedir. Örneğin, Limni Gölü'ndeki tesisin elektrik ve ısıtma altyapısı hazırlanırken bölgenin coğrafi ve iklim şartları göz önünde bulundurularak işlemler yapılması gerekirdi. Bu koşullara dikkat edilmesi dağ evi ve kır lokantası vb. tesislerin etkin kullanımını sağlayacaktır (K2)”

“Tabiat parkı çevresinde yer alan mera alanının il tarım müdürlüğü kontrolünde olması nedeniyle bazı problemler yaşanmaktadır. Örneğin çöpler bu alanlara atılmakta ve kontrol edilmemesi nedeniyle çevre kirliliği oluşmaktadır (K1)”

“Alan içerisindeki işletmenin mevzuat gereği alanın işletme haklarını kiralama yoluyla elde etmesi, yatırım yapmama eğiliminde olmasına neden olmaktadır. Aynı zamanda işletmeci yatırım yapmamasının gerekçesinin de mevzuat kaynaklı olduğunu beyan etmektedir. Bu noktada kamu alanının korunmasından yana inisiyatif kullanırken, müteşebbis daha fazla kar elde etme isteğinde oluyor (K5)”

Limni Gölü Tabiat Parkı'ndaki altyapı ve üstyapının mevcut durumu ile ilgili katılımcıların görüşleri bu kısımda değerlendirilen diğer bir alt temadır. Alandaki konaklama tesisi eksikliği, yapılan yolların ulaşılabilirliğe katkı sağladığı, altyapı problemleri giderildikçe bölgeye olan ilginin arttığı, alanla ilgili orta ve uzun vadeli teknik planlama ve bilimsel danışmanlığın gerekliliği gibi konularda katılımcılar fikirlerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden bazıları şunlardır:

“ Altyapı sorunları giderildikçe bölgeye olan ilgi artmaktadır. Altyapı yatırımları orta ve uzun vadeli planların uygulanması şeklinde değil de gününbirlik ihtiyaçların karşılanmasına yönelik yapılmaktadır. Örneğin, kar kalınlığı, sıcaklık, ısı kırılması, kurulu elektrik gücü vb. teknik unsurlar hesaba pek katılmıyor. Ayrıca, yatırımlarda bilimsel danışmanlık alınmalı ve bölgenin tamamına uygun turizm stratejileri belirlenmelidir. (K2)”

“Zigana Gümüşkayak Tesisleri ile Limni Gölü Tabiat Parkı ve Zigana Köyü-Limni Gölü Tabiat Parkı arasındaki yolun tamamlanarak bölgenin ulaşılabilirliği sağlanmıştır. Bu durum 2017 ve 2018 yıllarında bölgeye yönelik yerli ve yabancı ziyaretçi sayılarında önemli artışlara neden olmuştur. Örneğin 2016 yılında 21385 olan ziyaretçi sayısı yolun yapılmasıyla 2017 yılında 64458'e çıkmıştır. Diğer taraftan yol

güzergahındaki bazı alanlarda çığ riskinin önlenmesi için Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından kazıklama çalışması başlatılmıştır. Çalışma tamamlandığında kış aylarında da bölgenin cazibesi artmış olacaktır (K3)”

4.3. Limni Gölü Tabiat Parkı'nda Sürdürülebilir Turizm Bağlamında Öneriler (Üst Tema 3)

Korunan alanlarda planlanacak etkinlikler ile ilgili Zigana Bölgesi'nde atlı doğa yürüyüşü parkurları oluşturulması, hayvan izleme istasyonu (kuş gözlemciliği vb.) ve trekking parkurlarının etkin kullanımı, yöresel satış büfelerinin yapılması, köy halkının yapılacak turizm etkinliklerinin içerisinde olması, kamping alanlarının oluşturulması, bütüncül tanıtım stratejisi oluşturulması, parkurların bölgeye özgü doğal taş malzemelerden yapılması, bölgeye özgü geleneksel şenliklerin planlanması, bölgenin tanıtımı açısından magnet, anahtarlık vb. sembol hediyelik eşyaların oluşturulması, bölgeye özgü yöresel ürünlerin (el sanatı, yiyecek-içecek vb.) boyutlarının küçültülerek hediyelik eşya haline getirilmesi gibi öneriler yer almaktadır. Bu konu ile ilgili bazı katılımcılar görüşlerini şu şekilde belirtmiştir:

“ Gümüşhane'de yöresel el sanatı olarak değerlendirilecek neler var? Bu soruya semercilik, gudu yapımı, ağaç oymacılığı, zilli kilim, ala kilim ve ipek halı dokumacılığı örnek verilebilir. Kamu İşkur aracılığıyla TYP (toplum yararına çalışma programı) kapsamında Gümüşhane'nin yöresel el sanatlarını gençlere öğretecek projeleri destekleyerek hayata geçirmeli ve bu ürünlerin Tomara, Limni, Karaca gibi destinasyonlarda satışı sağlanmalıdır (K2)”

“ Limni Gölü Tabiat Parkı'nın tanınırlığının artırılması ile ilgili olarak bölgenin ismi ile özdeşleşecek “Limni Gölü Şenliği” adı altında özellikle yaz aylarında yapılabilecek bir şenlik ve festivalin bölge tanıtımına katkı sağlayacağı belirtilebilir. Ayrıca, bölgede yapılan yayla şenlikleri tespit edilerek içerikleri ve kapsamı gözden geçirilmeli ve yöresel el sanatlarını icra edecek yerel zanaatkarlar bölgenin tanıtımı ve farkındalığı için etkin bir şekilde kullanılmalıdır (K4)”

Limni Gölü Tabiat Parkı'nın sürdürülebilir yönetimi açısından paydaşlara düşen görevlerin neler olduğu ile ilgili sorulan soruya katılımcılar önemli oranda mevzuat kaynaklı problemlerin çözümünün gerekliliğinden bahsetmektedirler. Konu ile ilgili bazı öneriler aşağıda sıralanacaktır:

“Valilik, İl Özel İdare, Köy Muhtarlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı gibi birçok kamu kurumu mevzuat açısından korunan alanlardan sorumludur. Burada önermek istediğimiz korunan alanların yönetiminin mevzuat açısından tek çatıda altında toplanmasıdır (K3)”

“ Korunan alanlarda sadece mevzuat açısından kurumları bağlayan sorumluluktan öte bu alanlarda verilecek iletişim ve teknolojik altyapı açısından da sıkıntılar bulunmaktadır. Örneğin bir Ortadoğulu turist dünyanın en ücra köşesine de gitse bölgenin doğal güzelliklerini elinde bulunan tablet ve telefon gibi teknolojik cihazlarla yakın çevresine arkadaş guruplarına ve sosyal medyada paylaşmak istemektedir. Fakat maalesef şu an Limni Gölü'nde internet erişimi bulunmamaktadır. Bir an önce yetkililerin bu duruma çözüm bulması yerinde olacaktır (K4)”

Sonuç ve Değerlendirme

Limni Gölü Tabiat Parkı'nda orta ve uzun vadede çevresel tahribatın önlenmesi açısından planlanacak turizm etkinliklerinde koruma ve kullanma dengesinin gözetilmesi ve sürdürülebilir turizm ilkeleri rehberliğinde hareket edilmesinin önemi anlaşılmaktadır. Birinci vd, (2016: 294); Yeşil ve Hacıoğlu, (2018: 688); Turna ve Yıldırım, (2017:127-128) çalışmalarında göl çevresinde planlanacak turizm faaliyetlerinde koruma-kullanma dengesinin gözetilmesine vurgu yapmışlardır.

Limni Gölü Tabiat Parkı'nda göl çevresinde planlanan etkinliklerin yoğunluğunun azaltılması ve Tabiat Parkı içinde bulunan yürüyüş parkurları ve diğer alanların etkin kullanılması önerilmektedir. Bölgeye yönelik turist sayısındaki artış nedeni ile göl ve çevresindeki bilgilendirme tabelalarının Türkçenin yanı sıra İngilizce ve Arapça dilinde olması önemli olduğu düşünülen diğer bir husustur. Bölgedeki orta ve uzun vadeli planlamalarda yerel halk ve diğer paydaşlar doğrudan ya da dolaylı olarak planlamaya dâhil edilmelidir. Limni Gölü Tabiat Parkı'na oldukça yakın mesafede Zigana Dağı Kış Turizm Merkezi bulunmaktadır. Ayrıca Limni Gölü Tabiat Parkı otantikliği, doğal güzelliği ve köy evlerinin yerel mimarisi ile ev pansiyonculuğuna elverişli olan Zigana Köyü sınırları içerisinde yer almaktadır. Diğer taraftan bölgede yayla turizmi potansiyeli olan birçok yayla bulunmaktadır. Dolayısıyla alanla ilgili turizm etkinliklerinin planlanmasında Limni Gölü, Zigana Dağı, Zigana Köyü ve bölgede yer alan yaylaların bütüncül olarak ele alınması önerilmektedir. Benzer şekilde Akyürek vd., (2018: 17) çalışmalarında Zigana Köyü'nün de tabiat parkındaki yatırımlardan yararlanmasının gerekliliği belirtilmektedir. Turna ve Yıldırım ise (2017:127-218) çalışmalarında alanla ilgili dikkate değer bir öneride bulunarak Zigana havzasında tarım, orman ve hayvancılık faaliyetlerinin birlikte uygulandığı bir sistemin aktif hale getirilmesi gerektiği önerilmektedir.

Son olarak Limni Gölü Tabiat Parkı'nın yönetim planlamasında sürdürülebilir turizm kriterlerine uygun hareket edilmesi, taşıma kapasitesi sınırlarının zorlanmaması, koruma-kullanma dengesinin gözetilmesi, orta ve uzun vadede doğal

yapısının bozulmaması önerilebilir. Aksi takdirde Uzungöl, Ayder Yaylası gibi turizm alanlarındaki çevresel sorunlar bölge içinde söz konusu olabilecektir.

Kaynakça

- Akyürek, S., Özdemir, Ö. & Çeken, H. (2018). Gümüşhane ilinin kırsal turizm potansiyeli ve yerel halkın kırsal turizm hakkındaki görüşleri (Zigana Köyü örneği), *Uluslararası Kırsal Turizm ve Kalkınma Dergisi*, 2(2), 10-19.
- Arda, S.S. (2003). *Türkiye’de doğa koruma alanı uygulamaları ve Avrupa Birliği mevzuatı ile karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara, TR.
- Birinci, S, Zaman, M. & Bulut, İ. (2016). Limni gölü tabiat parkının (Gümüşhane) rekreasyon potansiyeli, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9 (46), 285-294.
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (ÇŞB) (2018). Dünyada korunan alan istatistikleri. [Çevrim-içi: <http://ockb.csb.gov.tr/korunan-alanlar-i-56>], Erişim tarihi: 17.08.2018.
- Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü (2019a). Korunan alanlar. [Çevrim-içi: <http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar>], Erişim tarihi: 25.08.2019.
- Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü (2019b). Limni Gölü Tabiat Parkı. [Çevrim-içi: <http://limnigolu.tabiat.gov.tr/>], Erişim tarihi: 25.08.2019.
- Doğa Koruma ve Milli Parklar Gümüşhane Şube Müdürlüğü (2019a). *Limni Gölü Tabiat Parkı*. Gümüşhane İli Korunan Alanlar Bilgi Kitapçığı, Gümüşhane.
- Doğa Koruma ve Milli Parklar Gümüşhane Şube Müdürlüğü (2019b). *Limni Gölü Tabiat Parkı ziyaretçi istatistikleri*. Kişisel Görüşme, 26.08.2019.
- Dudley, N. (Eds.). (2008) . *Guidelines for applying protected area management categories*. Switzerland: Stolton, S., Shadie, P. & Dudley, N. (2013). *IUCN WCPA best practice guidance on recognising protected areas and assigning management categories and governance types*, Best Practice Protected Area Guidelines Series No. 21, Gland, Switzerland: IUCN.
- Eagles, P.F.J, Mc Cool, S.F., Haynes, C. D. (2002) . *Sustainable tourism in protected areas guidelines for planning and management*. IUCN Gland, Switzerland and Cambridge, UK.
- Gümüşhane Belediyesi (2019). Gümüşhane coğrafi konumu. [Çevrim-içi: <http://www.gumushane.bel.tr/gumushane-rehberi/cografik-konum/>], Erişim tarihi: 25.08.2019.
- Güneş, G. (2011). Korunan alanların yönetiminde yeni bir yaklaşım: katılımcı yönetim planları, *Ekonomi Bilimleri Dergisi*, 3(1), 47-57.
- International Union for Conservation of Nature (IUCN) (2018). What is a protected area.?, [Çevrim-içi: <https://www.iucn.org/theme/protected-areas/about>], Erişim tarihi: 25.07.2018.
- Kim, S.S, Lee, C.K. & Klenosky, D.B. (2003). The influence of push and pull factors at Korean national parks, *Tourism Management*, 24 (2), 169-180.
- Kurdoğlu, O. (2007). Dünyada doğayı koruma hareketinin tarihsel gelişimi ve güncel boyutu. *Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 8 (1), 59-76.
- Nash, R. (1972). The American invention of national parks. *American Quarterly*, 22(3), 726-735.
- Sezen, J. (2013). *Trakya bölgesinde çevresel duyarlılık analizi ve Avrupa Birliği boyutu*, Yayınlanmamış Doktora Tezi Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ, TR.
- Turna, İ. ve Yıldırım, N. (2017). Gümüşhane-Zigana Havzasının agroforestry uygulamaları açısından önemi. *Anadolu Orman Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 122-129.
- UNWTO (2018), Sürdürülebilir turizm tanımı, [Çevrim-içi: <http://sdt.unwto.org/content/about-us-5>], Erişim tarihi: 13.07.2018.
- Yeşil, P. ve Hacıoğlu, V. (2018). Limni Gölü Tabiat Parkı peyzaj değerlerinin rekreasyonel açıdan değerlendirilmesi, *Türk Tarım - Gıda Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 6(6), 680-688.

- Yıldırım, A. (1999). Nitel araştırma yöntemlerinin temel özellikleri ve eğitim araştırmalarındaki yeri ve önemi. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 23(112), 7-17.
- Yücel, M. (2005). *Doğa koruma*. Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları, Yayın No: A-85, Adana.
- Yücel, M. ve Babuş, D. (2005). Doğa korumanın tarihçesi ve Türkiye'deki gelişmeler. *Doğu Akdeniz Ormanlık Araştırma Müdürlüğü Doğa Dergisi*, 11 (8), 151-175.

Extended Abstract

Aim and Scope

The destructive elements caused by tourism activities in protected areas reveal the necessity of planning these areas under the guidance of sustainable tourism principles. This study aims to evaluate the Limni Lake Natural Park within the borders of Gümüşhane province within the scope of sustainable tourism. In the conceptual framework section of the study, firstly, the relationship between protected area / sustainable tourism will be mentioned, then information about the existing facilities in the Limni Lake Nature Park, location and transportation information, number of visitors, resource values will be included. In the findings chapter, the data obtained as a result of stakeholder interviews will be divided into themes and analyzed. In the conclusion and suggestions chapter, the problems within the scope of sustainable tourism in the Limni Lake Nature Park and their solutions will be explained.

Methods

Qualitative research techniques were used in the study. Qualitative research is a kind of inductive research that focuses on understanding of the problem by including the meaning of social phenomena and environmental elements related to the phenomena (Yıldırım, 1999: 10). In the study, interview technique was used as data collection method and semi-structured interview form was used as data collection tool. Beside, descriptive analysis method was used in the analysis of the obtained data.

Findings

Theme 1: The Relationship between Sustainable Tourism and Protected Areas

Within the scope of the research, questions were presented to the stakeholders regarding the relationship between sustainable tourism and protected areas. The participants evaluated the questions from different perspectives and commented on how sustainable tourism should be realized in protected areas. In this context, 4 main issues came into prominence. These topics include sustainable tourism in protected areas, balance of protection / utilization, carrying capacity and eco tourism trainings in protected areas.

In the Limni Lake Nature Park, the main issue emphasized by the participants is the balance of protection / use. Participants emphasized that eco-tourists are more sensitive to nature conservation than other tourists, that the basic element of conservation is the needs and activities of the visitors, and the necessity of using natural materials specific to the region in infrastructure and superstructure investments such as road and accommodation facilities in order to ensure the protection / use balance effectively.

The spatial density of the tourists visiting the tourism areas and the necessity of the upper limit of the average number of visitors per square meter are expressed by the carrying capacity. In Limni Lake Natural Park, it is recommended to determine the upper limit of the daily visitor capacity within the scope of the carrying capacity, not to allow visitors over this limit and to direct the visitors to other tourism areas in the region in order to reduce the density.

Theme 2: Assessment of the Current Situation in the Context of Sustainable Tourism in Lake Limni Nature Park

The opinions of the participants regarding the current state of the infrastructure and superstructure in the Limni Lake Nature Park are another sub-theme evaluated in this chapter. Issues such as lack of accommodation facilities in the area, roads contributed to accessibility, interest in the region increased as infrastructure problems were eliminated, medium and long-term technical planning and necessity of scientific consultancy related to the area came to the fore. In addition, solving the problems arising from the legislation in protected areas and seeking the opinions of the people in the public investments and planning are the main recommendations in this context.

Theme 3: Suggestions for Sustainable Tourism in Lake Limni Nature Park

Within the scope of the activities to be planned in the protected areas, it is recommended to establish equestrian hiking trails in the Zigana Region, effective use of animal tracking stations (bird watching etc.), trekking trails, making local sales

buffets, and the village people to be in the tourism activities to be held. In addition, the creation of camping areas, the creation of a holistic promotion strategy, the course of the region is made of natural stone materials, traditional region-specific festivals planning, magnet, keychain, etc. in terms of promotion of the region. the creation of symbol souvenirs and the reduction of the size of local products (handicrafts, food and beverage etc.) specific to the region and making them souvenirs are emphasized by the participants.

Conclusion

It is understood that it is important to observe the balance of protection and use in tourism activities that will be planned in terms of preventing environmental damage in the medium and long term in the Limni Lake Nature Park and to act with the guidance of sustainable tourism principles. On the other hand, it is advisable to act in accordance with sustainable tourism criteria in the management planning of Limni Lake Nature Park, not to force the limits of carrying capacity, to observe the balance of protection and use, and to keep its natural structure in the medium and long term. Otherwise, environmental problems in tourism areas such as Uzungöl and Ayder Plateau may be in question within the region.